

eller gennemførelsen af arbejdsskadeforsikringsloven har medført den ønskede forhøjelse af erstatningsniveauet.

Da der endvidere i andre vesteuropæiske lande ydes langt højere erstatninger end i Danmark, har udvalget fundet, at der bør gennemføres en lovregulering af, hvorledes erstatningen skal fastsættes, og flertallet har udarbejdet et lovudkast, der med hensyn til udmålingen af erstatningen på væsentlige punkter træder i stedet for udkastene i de to tidligere betænkninger.

Det er flertallets hovedsynspunkt, at erstatningen ved såvel personskade som tab af forsørger skal fastsættes således, at den sammen med sociale ydelser og eventuelle andre ydelser fra tredjemand giver fuld dækning for det økonomiske tab. Dette hovedsynspunkt er uændret i forhold til tidligere, jfr. således betænkning I side 26.

Det er et generelt princip i erstatningsretten, at det fulde individuelle tab skal erstattes, og dette princip har udvalgets flertal fundet det naturligt og rimeligt at lægge til grund også ved udformningen af erstatning ved personskade og tab af forsørger.

Et af hovedpunkterne i forslaget er, at der ved personskade skal foretages en opdeling af det samlede erstatningskrav i en række poster, jfr. nedenfor.

Erstatningsudmålingen skal som udgangspunkt være *individuel*. I flertallets lovudkast findes imidlertid regler, hvorefter skadelidte kan vælge en *standarderstatning*. Baggrunden herfor er, at skadelidte efter flertallets opfattelse bør have mulighed for i stedet at vælge en hurtigere og mere enkel afgørelse af erstatningsspørgsmålet.

Det karakteristiske ved den individuelle erstatning er, at der ydes erstatning for det faktisk konstaterede tab. Tabet opgøres ved, at man først fastsætter indtægtstabet og herefter fradrager de ydelser, der kommer til udbetaling som følge af skaden. Det er i princippet enhver ydelse, der kommer til udbetaling som følge af skaden, der skal fradrages i erstatningen. Tabet udregnes som et årligt tab, der herefter omregnes til et kapitalbeløb (kapitaliseres).

Opdelingen af erstatningskravet

Ved *personskade* er erstatningsposterne:

- 1) Tabt arbejdsfortjeneste.
- 2) Helbredelsesudgifter.
- 3) Andet tab.
- 4) Godtgørelse for svie og smerte.
- 5) Godtgørelse for varigt mén.
- 6) Tab eller forringelse af erhvervsevne.

Ved *forsørgertab* er erstatningsposterne:

- 1) Rimelige begravelsesudgifter.
- 2) Tab af forsørger.

Med hensyn til erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, helbredelsesudgifter og andet tab samt godtgørelse for svie og smerte svarer udvalgets forslag i denne betænkning i det væsentlige til forslagene i de tidligere betænkninger og i hovedsagen til gældende ret.

Opdelingen af erstatning for personskade med varige følger i en godtgørelse for varigt mén og i erstatning for tab eller forringelse af erhvervsevne er i overensstemmelse med udvalgets forslag i betænkning II. Der henvises til betænkning II side 45 (§ 1, stk. 2 og 3) og side 48-49.

For forsørgertabs vedkommende svarer flertallets forslag om erstatning for rimelige begravelsesudgifter og erstatning til andre end ægtefælle eller samlever samt børn til udvalgets forslag i betænkning II, se betænkning II side 45 (§ 2, stk. 1) og side 49.

Godtgørelse for varigt mén

Udvalget foreslår, at der ligesom efter arbejdsskadeforsikringsloven ydes en særlig godtgørelse for varigt mén. Godtgørelsen ydes som et kapitalbeløb, der beregnes under hensyn til skadens medicinske art og omfang og de forvoldte ulemper i skadelidtes personlige livsførelse. Godtgørelsen udgør ved en méngrad på 100 pct. 200.000 kr. Beløbet svarer omtrent til den kapitaliserede værdi af den ménerstatning, der ydes efter arbejdsskadeforsikringsloven ved en méngrad på 100 pct. Ved lavere méngrader nedsættes beløbet forholdsmæssigt. I særlige tilfælde kan mængdøtgørelsen fastsættes til et højere beløb, dog højst 240.000 kr.

Individuel erstatning for tab eller forringelse af erhvervsevne

Med hensyn til erstatning for tab eller forringelse af erhvervsevne er det flertallets hovedsynspunkt, at der bør anvendes et erhvervsevnebegreb, efter hvilket der skal ydes erstatning for tab eller forringelse af den *faktiske* erhvervsevne. Erfaringerne fra sikringsstyrelsen, som administrerer arbejdsskadeforsikringsloven, og de undersøgelser, der er udført gennem tiderne, viser, at der ikke er en éntydig forbindelse mellem medicinsk invaliditet og det faktiske erhvervsevnetab.

Tabet skal opgøres som forskellen mellem den indtægt, skadelidte må antages at ville have haft, hvis skaden ikke var indtrådt, og den indtægt, skadelidte nu må antages at få. Der skal således op-